FŐVÁROSI BÍRÓSÁG 19.P. 22.580/2007./7.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság

a dr. Pelle Andrea ügyvéd (1137. Budapest, Szent István körút 2.) által képviselt

ZÖLD RÁDIÓ Kht. (2113. Erdőkertes, Szőlősor u. 58.) felperesnek

a dr. Fillinger György ügyvéd (1065. Budapest, Podmaniczky u. 6. II/7.) által képviselt

MŰSORSZOLGÁLTATÁSI ALAP (1052. Budapest, Váci u. 16/D.) alperes ellen

közérdekű adat kiadása iránt indított perében meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezete 2006. évi egyedi támogatásaként megítélt "Kis közösségi rádiózást elősegítő program lebonyolítása" tárgyú (3,6 millió forint összegű) pályázat iratait.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000.-Ft, azaz húszezer forint perköltséget.

A le nem rótt 21.000.-Ft, azaz huszonegyezer forint illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet ennél a bíróságnál kell három példányban előterjeszteni.

Fellebbezés esetén a Fővárosi Ítélőtábla előtt a jogi képviselet kötelező.

A fellebbezési határidő lejárta előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség nagyságára, vagy viselésére, a teljesítési határidőre, vagy az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozik, illetőleg ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

INDOKOLÁS

A felperesi közhasznú egyesület 2007. május 16-án elektronikus úton közérdekű adatkéréssel fordult az ORTT-hez, amelyben a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezete "A kis közösségi rádiózást elősegítő program lebonyolítása" tárgyú, az ORTT által egyedileg kedvezményezett pályázati dokumentáció kiadását kérték. A megkeresésre dr. Balla György a Műsorszolgáltatási Alap igazgató helyettese 2007. május 17-én kelt válaszlevelében reagált, amelyet szintén elektronikus úton küldtek meg a felperesnek. Tájékoztatásában a kérelmet elutasította. Ebben azt közölte, hogy az ORTT, a Műsorszolgáltatási Alap és a támogatott között jogviszony, polgári jogi tartalmú, az harmadik félre nem tartozik. Közölte azt is, hogy a létrejött támogatási szerződés 6.3. pontja rögzíti azt, hogy a támogató a szerződéssel kapcsolatban tudomására jutott minden adatot és információt üzleti titokként kezel és őriz meg a szerződés fennállása alatt és azt követően is. Azt is közölte, hogy a műsorszolgáltatási alapnak az ORTT által jóváhagyott pályáztatási szabályzatában az szerepel, hogy a támogatók a pályázatot és annak tartalmát bizalmasan kezelik és arról harmadik személynek csak meghatározott körben adhatnak felvilágosítást. A válaszlevélben az szerepel, hogy a felperes kérésével forduljon a támogatott szervezethez, vagyis a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezetéhez.

A felperes a választ nem találta kielégítőnek, ezért keresettel fordult a bírósághoz, amelyhez a kereset 2007. június 4-én érkezett meg. A felperes álláspontja az volt, hogy a kért adat közérdekű adatnak minősül. Az adatkérés elutasítása ellentétes az Avtv rendelkezéseivel.

Az ORTT kérte a peres eljárás megszüntetését. Előadta, hogy a Műsorszolgáltatási Alap önálló jogi személynek minősül, így az ORTT személyében a felperes rossz alperest jelölt meg. Ezt követően a felperes a per első tárgyalásán 2007. július 2-án az ORTT-t, mint alperest a perből elbocsátotta és a pert a Műsorszolgáltatási Alap alperes ellen kérte folytatni.

A felperes módosított keresetében a Műsorszolgáltatási Alap alperest kérte a kért adat kiszolgáltatására. Álláspontja szerint egyértelműen közérdekű adatnak minősül a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezetének adott támogatás, illetve az arra vonatkozó pályázati anyag. A felperes álláspontja az volt, hogy az 1992. évi LXIII. Törvény hatálya kiterjed az alperesi szervezetre is. A kért adat tehát közérdekű adatnak minősül, annak kiadását az alperes érdemben nem tagadhatta volna meg.

Az alperes a kereset teljes elutasítását kérte. Elsődlegesen vitatta azt, hogy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetről lenne szó az alperes esetében. Ezen túlmenően vitatta azt, hogy az alpereshez a törvényes határidőn belül hatályos kérelem érkezett volna. Az alperes előadta azt is, hogy álláspontja szerint az adott támogatás nyújtása nem költségvetési forrásból történt, ezért ezen okból sem közérdekű adatról, vagy közérdekből nyilvános adatról van szó. Arra az esetre, ha a bíróság ezen jogi álláspontot nem fogadná el, az alperes előadta azt is, hogy a pályázat anyaga érdemben üzleti titoknak minősül. Utalt arra is, hogy az adott pályázatban a kisközösségi rádiózást elősegítő komplex program lebonyolításának terve szerepel, amely a támogatott szervezet szellemi terméke, amelyet a pályázati támogatás feltételeinek ismeretében a támogatott szervezet úgy nyújtott be, hogy annak a tudatában volt, hogy a pályáztatási szabályzat rendelkezései a harmadik személy számára történő nyilvánosságra hozatalt kifejezetten kizárják.

A bíróság a felperes keresetét alaposnak találta.

A peres felek álláspontjára figyelemmel a bíróságnak alapvetően abban a kérdésben kellett először állást foglalnia, hogy az alperes az 1992. évi LXIII. törvény személyi hatálya alá tartozik-e vagy sem. Az Alkotmány 2. §. (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság független, demokratikus iogállam. A 8. §. (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam első rendű kötelessége. A 61. §. (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze. Az 1992. évi LXIII. törvény (továbbiakban Avtv) 1. §. (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a törvény célja annak biztosítása, hogy - ha e törvényben meghatározott jogszabály kivételt nem tesz - személyes adatával mindenki maga rendelkezzen és a közérdekű adatokat mindenki megismerhesse. A törvény hatályáról az 1/A. §. (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az a Magyar Köztársaság területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiteried, amely természetes személy adataira vonatkozik, valamint amely közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot tartalmaz. A 2. §. 4. pontja értelmében közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől. Az 5. pont szerint közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem eső minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli. A 8. pont szerint adatkezelő az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki, vagy amely az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtatja. A 19. §. (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magán szervezetek és személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben meghatározott szervek rendszeresen elektronikusan vagy más módon közzé teszik, továbbá erre irányuló igény esetén a 20. §. rendelkezései szerint hozzáférhetővé teszik a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb – így különösen a hatáskörükre, illetékességükre, szervezeti felépítésükre, szakmai tevékenységükre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokukban lévő adatfajtákra és a működésükről szóló jogszabályokra, valamint a gazdálkodásukra vonatkozó - adatokat. A tájékoztatás módját, a vonatkozó adatok körét jogszabály is megállapíthatja. A (3) bekezdés rendelkezik arról, hogy az adat megismerésének milyen törvényes korlátai lehetnek. A (6) bekezdés értelmében a közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvben foglaltak az irányadók.

A 20. §. (1) bekezdése értelmében a közérdekű adat megismerésére bárki – szóban, írásban vagy elektronikus úton – igényt nyújthat be. A (2) bekezdés értelmében a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget. A (4) bekezdés értelmében ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolatokon meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni. A (6) bekezdés értelmében az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival együtt 8 napon belül írásban vagy – amennyiben az igényben elektronikus levelezési címét közölte – elektronikus úton értesíteni kell az igénylőt. A 21. §. (1) bekezdése értelmében ha a közérdekű adatra vonatkozó igényt nem teljesítik, az igénylő a bírósághoz fordulhat. A (2) bekezdés értelmében a megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát

az adatot kezelő szerv köteles bizonyítani. A (3) bekezdés értelmében a pert a megtagadás közlésétől, illetve ennek elmaradása esetén a 20. §. (2) bekezdésében meghatározott határidő eredménytelen elteltétől számított 30 napon belül kell a szerven belül az ellen a szerv ellen kell megindítani, amely a kért felvilágosítást megtagadta. A (7) bekezdés alapján amennyiben a bíróság a kérelemnek helyt ad, határozatában az adatkezelő szervet a kért közérdekű adat közlésére kötelezi.

A bíróság álláspontja szerint az eredetileg megjelent ORTT alperessel szemben a felperes a törvényes határidőben terjesztette elő a keresetét, továbbá a Pp. 64. §. (2) bekezdése alapján törvényesen történt a Műsorszolgáltatási Alap perbevonása, ezért a bíróság a keresetet érdemben vizsgálta. A bíróság nem találta helytállónak az alperes azon érvelését, hogy a törvényes határidőn belül a kérelem nem érkezett volna meg az alpereshez, hiszen a kérelem előterjesztésének másnapján az alperes képviselője válaszolta meg a kérelmet érdemben, tehát aligha feltételezhető az, hogy a kérelem nem jutott volna el az alperes képviselőjéhez.

Az 1996. évi I. Törvény 32. §. (1) bekezdése szerint az ORTT az Országgyűlés felügyelete alatt álló önálló jogi személy, amely a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályok értelemszerű alkalmazásával gazdálkodik, ide értve, hogy számláig a Magyar Államkincstár vezeti. A testület költségvetését az Országgyűlés önálló törvényben, a 77. §. (3) bekezdésében meghatározott források terhére, a 84. §. (2) és (3) bekezdése szerinti keretek között hagyja jóvá. A médiatörvényen belül az alperesi szervezetre vonatkozó rendelkezések a műsorszolgáltatás támogatásának rendszere fejezetben kerültek elhelyezésre. A 77. §. (1) bekezdése értelmében a Műsorszolgáltatási Alap olyan elkülönített pénzalap, amelynek feladata a közszolgálati műsorszolgáltatás, a közműsor-szolgáltató, a nem nyereségérdekelt műsorszolgáltató, a közszolgálati műsorok és műsorszámok támogatása, a kultúra megőrzése és továbbfejlesztése, a műsorok sokszínűségének biztosítása, valamint az e törvényben meghatározott egyéb feladatok támogatása. A (2) bekezdés értelmében az Alap eszközei kizárólag az e törvényben meghatározott célokra használhatók fel. A (3) bekezdés sorolja fel az Alap forrásait, kijelöli ebben a körben a műsorszolgáltatási díjat, a pályázati díjat, a műsorszolgáltatási szerződésszegési kötbért és kártérítést, a bírságot, az üzembentartási díjat, valamint az e címen az állam által átalány, illetve kiegészítés formájában folyósítandó költségvetési hozzájárulást, valamint az önkéntes befizetéseket. A (4) bekezdés értelmében az alapba történő önkéntes befizetés közérdekű kötelezettségvállalásnak minősül. Az (5) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az alapot az ORTT kezeli. Az Alap jogi személy. Számláját a Magyar Államkincstár vezeti. Az alap éves költségvetését - a 32. §. (1) bekezdése szerint önálló törvény mellékleteként – az Országgyűlés hagyja jóvá.

A bíróság a 77. §. értelmezése alapján egyértelműen arra a jogi következtetésre jutott, hogy az alperes az 1992. évi LXIII. Törvény alkalmazása szempontjából jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek minősül. Az 1996. évi I. Törvény 77. §-a ugyanis egyértelműen közszolgálati műsorszolgáltatás, közműsor szolgáltató, nem nyereségérdekelt műsorszolgáltató, valamint a közszolgálati műsorok és műsorszámok támogatását, a kultúra megőrzését és továbbfejlesztését, a műsorok sokszínűségének biztosítását írja elő az alperes számára. A bíróság szerint ezek a feladatok nem vitathatóan közfeladatnak minősülnek. Ehhez képest a bíróság álláspontja szerint súlytalan az az alperesi érvelés, hogy az alperes költségvetése nem közvetlenül a költségvetésből származik. A bíróság szerint az alperes egyértelműen nem profit-orientált gazdálkodó szervezet, hanem egyértelműen közfeladatok ellátására államilag létrehozott szervezetnek minősül. Az Avtv érdemben nem a költségvetési források feletti rendelkezést írja elő alapvető ismérvként. A bíróság ilyen körülmények között egyértelműen arra a következtetésre jutott, hogy az alperesi szervezet közfeladatot ellátó egyéb szervezetnek minősül. A bíróság rögzíti azt is, hogy az alap költségvetését a Magyar Köztársaság Országgyűlése állapítja meg. Az is megállapítható a törvény alapján, hogy ugyancsak közfeladatot ellátó szerv az ORTT a Műsorszolgáltatási Alap kezelője is. A bíróság szerint ilyen módon az alperes egyértelműen az 1992. évi LXIII. törvény alapján adatkezelőnek minősül, így köteles a közérdekű adatokat arra irányuló kérés esetén nyilvánosságra hozni.

Az alperes előadta azt is, hogy érdemben a kért adat üzleti titoknak minősül. A Ptk. 81. §. (2) bekezdése értelmében üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetve illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult többszöri gazdasági, pénzügyi, vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette. A (3) bekezdés értelmében nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyei önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annák megterhelésével, az ilyen vagyon érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz való hozzáférést, amelynek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy az nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

Az alperes részéről előadták, hogy a belső szabályzatok előírják a pályázatok anyagának titokként történő kezelését és a pályázók is ennek tudatában teszik meg nyilatkozataikat. A bíróság álláspontja szerint a belső szabályzatok nem lehetnek ellentétesek a törvényi rendelkezésekkel. A bíróság szerint erre figyelemmel az alperes köteles a kért adatot kiszolgáltatni, ezért a bíróság az Avtv 21. §. (7) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint határozott. Szükségesnek tartja ugyanakkor a bíróság egyértelműen rögzíteni azt, hogy közérdekű adat nyilvánosságához fűződő jogot sem lehet visszaélésszerűen gyakorolni, nem lehet ezen jog gyakorlása arra szolgáló eszköz, hogy a felperes részéről például a konkurencia konkrét megoldási javaslataihoz, konkrét üzleti elképzeléseihez hozzáférhessen. Ennek megfelelően amennyiben erre vonatkozó adatot tartalmaz a pályázati anyag, annak közlése körében alkalmazható az Avtv 20. §. (4) bekezdése, vagyis az ilyen tartalmú adatok az iratok másolatának kiadása során felismerhetetlenné tehető.

A bíróság a pervesztes alperest kötelezte a perköltség viselésére a Pp. 78.§. (1) bekezdése alapján, amely a jelen esetben a felperesi képviselő jogi képviseleti munkadíját jelenti, amelyet a bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM számú rendelet alapján állapított meg.

Miután az eljárás az 1990. évi XCIII. törvény 57. §. o/ pontja alapján illetékmentességet élvez, ezért a le nem rótt kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2007. november 15.

dr. Pataki Árpád s.k. tanácselnök

A kiadmány hiteléül:

hilinedby